

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225 / 219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, http://www.smm.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021- - Nr.

Į 2021- -

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2011 M. BIRŽELIO 29 D. NUTARIMO NR. 768 „DĖL MOKYKLŲ, VYKLANČIŲ FORMALIOJO ŠVIETIMO PROGRAMAS, TINKLO KŪRIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija teikia tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – nutarimo projektas) po svarstymo 2021 m. gruodžio 21 d. Tarpinstuciniame pasitarime. Nutarimo projektas patikslintas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. gruodžio 20 d. išvadoje Nr. NV-3325, Socialinės politikos grupės 2021 m. gruodžio 20 d. pažymoje Nr. NV-3324 pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Nutarimo projekto tikslas – sudaryti prielaidas pagerinti kokybiško bendrojo ugdymo prieinamumą, sumažinti atskirtį tarp skirtingų socialinių grupių žmonių, stiprinti mokyklų tinklą ir efektyviau naudoti mokymo lėšas.

Uždaviniai:

1) siekiant aukštesnės ugdymo kokybės ir mokinių socialinių įgūdžių stiprinimo, patikslinti bendruosius ir specialiuosius klasių, jungtinių klasių bendrojo ugdymo mokyklose sudarymo kriterijus;

2) siekiant stiprinti mokyklų tinklą, kuriant motyvuojančią aplinką bendruomenei, patrauklias darbo sąlygas mokytojams, didesnes pasirinkimo galimybes mokiniams, efektyvesnio lėšų, skiriamų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, panaudojimo, nustatyti bendrojo ugdymo mokyklų, veiklos ir mažų klasių, jungtinių klasių finansavimo sąlygas;

3) Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių (toliau – Taisyklės) nuostatas suderinti su galiojančiais teisės aktais.

I. Sprendžiama problema	1. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2017 m. lapkričio 28 d. valstybinio audito ataskaitoje „Ar gali gerėti Lietuvos mokinių pasiekimai“ Nr. VA-2017-P-50-1-20 Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai rekomenduota neleisti jungti 5–8 klasių (7.1 rekomendacija). Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72, numatyta inicijuoti jungtinių klasių panaikinimą. Pagal Taisyklių 1 priedą bendrosiose bendrojo ugdymo mokyklose 1–4 klases galima jungti po dvi, tris, keturias, o 5–8 klases – po dvi. Švietimo valdymo informacinės sistemos preliminariais duomenimis (toliau –
-------------------------	--

ŠVIS), 2021 m. rugsėjo 1 d. sudaryta:

- 27 bendrosios jungtinės klasės, kuriose kartu iš viso mokosi trijų pradinių klasių 235 mokiniai (vidutiniškai 8–9 mokinių vienoje jungtinėje klasėje);
- 13 bendrųjų jungtinių klasių, kuriose kartu iš viso mokosi keturių pradinių klasių 119 mokinių (vidutiniškai 9–10 mokinių vienoje jungtinėje klasėje);
- 123 bendrosios jungtinės klasės, kuriose kartu iš viso mokosi 1 265 5–6, 6–7, 7–8 klasių mokiniai (vidutiniškai 10–11 mokinių vienoje jungtinėje klasėje).

Jungtinėms klasėms, sudarytoms iš dviejų klasių, skiriama 28 proc., iš trijų klasių – 42 proc., iš keturių klasių – 54 proc. didesnis mokymo lėšų krepšelis iš valstybės biudžeto nei nejungtinei klasei. Jungtinės klasės formuojamos administraciniais tikslais, todėl mokymasis jungtinėse klasėse neužtikrina lygių galimybių siekti kokybiško, perspektyvaus išsilavinimo, sąlygoja mokinių pasiekimų netolygumą.

2. 2021–2022 m. m. veikia 399 gimnazijos tipo mokyklos, iš jų 112 vykdoma tik akredituota vidurinio ugdymo programa ir pagrindinio ugdymo programos antroji dalis. Taisyklėse nustatyta, kad gimnazijose, kuriose ugdoma pagal akredituotą vidurinio ugdymo programą ir pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, turi būti sudaryta ne mažiau kaip po dvi III gimnazijos klases, o gimnazijose, kuriose ugdoma pagal akredituotą vidurinio ugdymo programą ir pagrindinio ugdymo programą ar akredituotą vidurinio ugdymo programą, pagrindinio ugdymo ir pradinio ugdymo programas, turi būti sudaryta ne mažiau kaip po vieną III gimnazijos klasę. Mažiausias galimas mokinių skaičius III gimnazijos klasėje – 12. Gimnazijose, kuriose sudaryta po vieną III ir IV gimnazijos klasę, mokiniams mažai galimybių tenkinti ugdymosi poreikius, pasirinkti ugdymo turinį, programos lygį, atsižvelgiant į planuojamą tolesnį mokymąsi ar studijų kryptį. Preliminariais ŠVIS duomenimis, 2021 m. rugsėjo 1 d. 180 gimnazijų ir 6 gimnazijų struktūriniuose padaliniuose (skyriuose, filialuose), vykdančiuose tik vidurinio ugdymo programą, esančiuose kitoje gyvenamojoje vietoje nei gimnazija, sudaryta po vieną III gimnazijos klasę. Jose mokosi beveik 3 100 mokinių (29-iose klasėse mokosi 2–11 mokinių, 102-iose klasėse – 12–20 mokinių, 49-iose klasėse – 21–34 mokiniai), t. y. apie 13,8 proc. nuo visų mokinių, besimokančių III gimnazijos klasėje.

3. Mažose pradinėse mokyklose, progimnazijose, pagrindinėse mokyklose (60 ir mažiau mokinių, ugdomų pagal mokyklose įgyvendinamas švietimo programas) dažniausiai mokiniai mokomi jungtinėse klasėse. Tokiose mokyklose mokytojams nesusidaro darbo krūviai, didelę dalį ugdymo kaštų sudaro mokyklos valdymas, mažai galimybių tinkamai teikti švietimo pagalbą. Mokyklos išlaikymo kaštai (ūkio lėšos) išauga taip, kad jau susilygina su ugdymo kaštais arba net juos viršija. Preliminariais ŠVIS duomenimis, 2021 m. rugsėjo 1 d. savivaldybių ir valstybinėse 31-oje mokykloje (išskyrus vaikų socializacijos centrus ir specialiojo ugdymo centrus) pagal mokykloje vykdomas švietimo programas mokėsi 60 ir mažiau mokinių.

4. Taisyklių 25.7 papunktyje nustatyta, kad savivaldybės mokyklos klasėje ar jungtinėje klasėje mažesnis mokinių skaičius už Taisyklių 1 priede nustatytą mažiausią mokinių skaičių gali būti tik tais atvejais, kai mokyklos savininkas (dalyvių susirinkimas) bendrojo ugdymo mokyklai papildomai skiria mokymo lėšų (išskyrus mokymo lėšas, skiriamas iš

Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto) tiek, kiek jų trūksta iki lėšų sumos, skiriamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto atitinkamai klasei, turinčiai nustatytą mažiausią mokinių skaičių pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą. Valstybinės mokyklos klasėje ar jungtinėje klasėje mažesnis mokinių skaičius už nustatytą Tinklo kūrimo taisyklių 1 priede mažiausią mokinių skaičių gali būti tik tais atvejais, kai valstybinės mokyklos savininkas (dalyvių susirinkimas) bendrojo ugdymo mokyklai papildomai skiria mokymo lėšų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžete jam numatytų asignavimų ir (arba) kitų dalininkų lėšų tiek, kiek jų trūksta iki lėšų sumos, skiriamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto atitinkamai klasei, turinčiai nustatytą mažiausią mokinių skaičių pagal Vyriausybės patvirtintą Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą. Mokyklos savininkas (dalyvių susirinkimas) leidžia mokykloms sudaryti mažesnes klases, jungtines klases, nei nustatyta galiojančių Taisyklių 1 priede (mažiausias mokinių skaičius (1–10 (I–II gimnazijos) kl. – 8 mok., III–IV gimnazijos kl. – 12 mok.). Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 4 priede nustatyta, kad 1–10 (I–II gimnazijos) klasei, kurioje mokosi 1–4 mokiniai, iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto skiriama 33 proc., o klasei, kurioje mokosi 5–7 mokiniai, – 50 proc. mokymo lėšų. Preliminariais ŠVIS duomenimis, 2021 m. rugsėjo 1 d. sudaryta 351 bendroji klasė, kuriose mokosi mažiau nei 8 mokiniai: 1–4 kl. – 140, 5–8 kl. – 128 ir 9–10 (I–II gimnazijų) kl. – 83. Mokyklų savininkai tokioms klasėms dažniausiai papildomai neskiria mokymo lėšų iš savo biudžeto. Mokyklos mažoms klasėms išlaikyti naudoja mokymo lėšas, skiriamas iš valstybės biudžeto. Mažoms klasėms išlaikyti „sutaupo“ skirdamos minimalų pamokų skaičių mokiniui per savaitę, mažindamos pamokų skaičių mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, neformaliajam švietimui, praturtinančiam ugdymo procesą, mokymosi pagalbai teikti, minimaliai didindamos mokytojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus dėl veiklos sudėtingumo. Šie mokyklų veiksmai mažina mokyklų galimybes teikti kokybišką ugdymą.

5. 2011 m. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 41 straipsnio 7 dalyje nustatyti atskiri atvejai, kada gimnazijos gali vykdyti akredituotą vidurinio ugdymo programą ir pagrindinio ugdymo programą ar akredituotą vidurinio ugdymo programą, pagrindinio ugdymo programą ir pradinio ugdymo programą, detalizuoti Taisyklėse. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 41 straipsnio pakeitimo įstatyme (2019 m. balandžio 26 d. įstatymo Nr. XIII-2090 redakcija) įteisintas dar vienas atvejis, kada gimnazija gali vykdyti akredituotą vidurinio ugdymo programą ir pagrindinio ugdymo programą ar akredituotą vidurinio ugdymo programą, pagrindinio ugdymo programą ir pradinio ugdymo programą, t. y. gimnazija, kurioje ne mažiau kaip 15 procentų visų mokinių yra didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ir (ar) vidutinį ir sunkų neįgalumą turintys mokiniai. Todėl anksčiau minėtą atvejį būtina įteisinti Taisyklėse. Taip pat Taisyklėse būtina įteisinti Švietimo įstatymo 47 straipsnio 7 dalies nuostatą, jog mokykla, skirta šalies (regiono) mokiniams, turintiems specialiųjų

ugdymosi poreikių, gali įgyvendinti vidurinio ugdymo programą ir pagrindinio ugdymo programą ar vidurinio ugdymo programą, pagrindinio ugdymo programą ir pradinio ugdymo programą. Taisyklių nuostatos nederą su Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 14, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo (2021 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XIV-484 redakcija) nuostatomis iki kiek metų mokiniai, turintys didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių gali mokytis bendrojo ugdymo mokyklose (klasėse), skirtose mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių.

6. Pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XI-1281 3 straipsnio pakeitimo įstatymą (2015 m. birželio 30 d. Nr. XII-1909) nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. yra šie bendrojo ugdymo mokyklų tipai – pradinė mokykla, progimnazija, pagrindinė mokykla, gimnazija, t. y. atsisakyta vidurinės mokyklos tipo. Taisyklėse yra nuostatų dėl vidurinių mokyklų, kurios nebeaktualios.

7. Nuo 2019 m. sausio 1 d. institucijos pavadinimas „Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija“ pakeistas į pavadinimą „Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija“ ir pareigų pavadinimas „Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras“ pakeistas į pareigų pavadinimą „Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras“ (2018 m. spalio 18 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 29 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIII-1544). Taisyklėse vartojamas institucijos pavadinimas „Švietimo ir mokslo ministerija“ ir pareigų pavadinimas „švietimo ir mokslo ministras“.

8. Švietimo įstatymo 28 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad Mokyklų (išskyrus aukštąsias mokyklas ir profesinio mokymo įstaigas), vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklas kuriamas vadovaujantis Vyriausybės patvirtintomis Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, savivaldybės, vadovaudamosi šiomis taisyklėmis, tvirtina ir įgyvendina mokyklų tinklo pertvarkos bendruosius planus. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimu Nr. 376 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ iki 2016 m. birželio 1 d. buvo pavesta patvirtinti: Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai valstybinių bendrojo ugdymo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų, kurių savininko (dalininko) teises ir pareigas įgyvendina Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, tinklo pertvarkos 2016–2020 metų bendruosius planus, savivaldybėms – savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016–2020 metų bendruosius planus. Pasibaigus 2016–2020 metų laikotarpiui, nei keičiamame nutarime, nei kituose teisės aktuose nėra nuostatų, įpareigojančių Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją ir savivaldybes patvirtinti bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos atitinkamo laikotarpio bendruosius planus.

9. Priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą, profesinio mokymo įstaigą bendrųjų kriterijų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2004 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. ISAK-1019 „Dėl Priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą, profesinio mokymo įstaigą bendrųjų kriterijų sąrašo patvirtinimo“, 3 punkte nustatyta, kad

	<p>kiekvienais kalendoriniais metais iki gegužės 31 d. valstybinių ir savivaldybių mokyklų savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, dalyvių susirinkimas (savininkas) bendrojo ugdymo mokykloms (atskirai – jų skyriams, filialams, jei jie įregistruoti kitose gyvenamosiose vietovėse) nustato: mokinių skaičių kiekvienos klasės sraute ir klasių skaičių kiekviename sraute. Jei sudaro jungtines klases, tai nustato, iš kokių klasių sudaroma jungtinė klasė, ir nurodo kiekvienos klasės mokinių skaičių. Valstybinių ir savivaldybių mokyklų savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, dalyvių susirinkimas (savininkas), įgyvendindamas nutarimo projekto nuostatas dėl klasių sudarymo, turės priimti sprendimus iki gegužės 31 d. dar neįsigaliojus nutarimo projekto papunkčiams dėl klasių sudarymo, todėl mokyklų savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai, dalyvių susirinkimui (savininkui) būtina suteikti įgaliojimus priimti reikiamus įgyvendinamuosius teisės aktus iki nutarimo projekto papunkčių, kuriuose reglamentuojamas klasių sudarymas, įsigaliojimo.</p>
<p>II. Siūlomos priemonės</p>	<p>1. Įgyvendinant Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendaciją nejungti 5–8 klasių ir Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje numatytą iniciatyvą panaikinti jungtines klases, siūloma nustatyti prievolę nuo 2022–2023 m. m. nejungti 5–8 klasių ir panaikinti galimybę jungti po tris ar keturias 1–4 klases.</p> <p>2. Siekiant mokiniams padidinti galimybes tenkinti ugdymosi poreikius, pasirinkti ugdymo turinį, programos lygį, atsižvelgiant į planuojamą tolesnį mokymąsi ar studijų kryptį, siūloma palaipsniui didinti mažiausią mokinių skaičių III gimnazijos klasėje ir III gimnazijos klasių sraute.</p> <p>Nuo 2022–2023 m. m. siūloma rekomenduoti gimnazijose, kuriose ugdoma pagal akredituotą vidurinio ugdymo programą ir pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, sudaryti ne mažiau kaip po keturias III gimnazijos klases, o gimnazijose, kurios pagal Taisyklės leidžiama sudaryti vieną III gimnazijos klasę, joje mokytis ne mažiau kaip 21 mokinių.</p> <p>Nuo 2024–2025 m. m. siūloma nustatyti skirtingą mažiausią mokinių skaičių III gimnazijos klasėje, kai leidžiama sudaryti vieną III gimnazijos klasę (Taisyklėse mažiausias galimas mokinių skaičius III gimnazijos klasėje – 12):</p> <ul style="list-style-type: none"> – 12 mokinių – gimnazijose, kuriose mokoma tautinės mažumos ar tautinių mažumų kalbomis, lietuvių ir tautinių mažumų kalba, gyvenamojoje vietovėje esančiose dviejose ar trijose gimnazijose, vykdančiose akredituotą vidurinio ugdymo programą skirtingomis mokomosiomis kalbomis, Vilniaus ir Šalčininkų rajonų savivaldybių teritorijų gyvenamojoje vietovėje esančioje vienintelėje gimnazijoje lietuvių kalba, vienintelėje savivaldybės teritorijoje esančioje gimnazijoje, gimnazijoje, jeigu iki artimiausios gimnazijos yra daugiau kaip 30 km; – 21 mokinytis – kaimo gyvenamojoje vietovėje esančioje gimnazijoje lietuvių kalba, gimnazijos struktūriniame padalinyje (skyriuje, filiale), esančiame kaimo gyvenamojoje vietovėje ir kitoje gyvenamojoje vietovėje nei gimnazija, gimnazijoje, priskirtoje miesto pakraščio mokyklai, ir pasienio ruože esančioje gimnazijoje, bendrojoje gimnazijos tipo mokykloje, vykdančioje akredituotą suaugusiųjų vidurinio ugdymo programą, gimnazijos tipo mokykloje, skirtoje

mokiniam dėl išskirtinių gabumų turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių: konservatorijoje, menų gimnazijoje, menų mokykloje, dailės gimnazijoje, sporto gimnazijoje ar kitoje gimnazijoje, vykdančioje specializuoto ugdymo krypties programas.

Nuo 2026–2027 m. m. siūloma nustatyti, kad visose gimnazijose, išskyrus gimnazijas, kuriose mokoma tautinės mažumos ar tautinių mažumų kalbomis, lietuvių ir tautinių mažumų kalba, gyvenamojoje vietovėje esančiose dvejose ar trijose gimnazijose, vykdančiose akredituotą vidurinio ugdymo programą skirtingomis mokomosiomis kalbomis, Vilniaus ir Šalčininkų rajonų savivaldybių teritorijų gyvenamojoje vietovėje esančioje vienintelėje gimnazijoje lietuvių kalba, vienintelėje savivaldybės teritorijoje esančioje gimnazijoje, gimnazijoje, jeigu iki artimiausios gimnazijos yra daugiau kaip 30 km, nevalstybinėje gimnazijoje, gimnazijos tipo mokykloje, skirtose mokiniams dėl išskirtinių gabumų turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių: konservatorijoje, menų gimnazijoje, menų mokykloje, dailės gimnazijoje, sporto gimnazijoje ar kitoje gimnazijoje, vykdančioje specializuoto ugdymo krypties programą, gimnazijos tipo mokyklose, skirtose mokiniams dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų ar dėl nepalankių aplinkos veiksnių turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, sudaroma ne mažiau kaip po dvi III gimnazijos klases (ne mažiau kaip 31 mokinytų klasės srute).

3. Siekiant sudaryti geresnes ugdymosi sąlygas, palankesnes mokytojų darbo sąlygas, efektyviau panaudoti valdymui skirtas lėšas ir paliekant galimybę pradinių klasių mokiniams mokytis arčiau namų, siūloma nustatyti, kad nuo 2022 metų turi būti priimami sprendimai dėl juridinio asmens pabaigos dėl pradinių mokyklų, pagrindinių mokyklų ir progimnazijų, kuriuose mokosi 60 ir mažiau mokinių, išskyrus nevalstybines mokyklas, vaikų socializacijos centrus, specialiąsias mokyklas, specialiojo ugdymo centrus, o nuo 2024 metų ir dėl specialiųjų mokyklų juridinio asmens pabaigos. Rekomenduojama prijungti ar sujungti mokyklas, kuriose bendrojo ugdymo programos vykdomos ta pačia mokomąja kalba. Taip pat siūloma nustatyti galimybę pertvarkyti pradinių, pagrindinių mokyklų ir progimnazijų prijungtų prie kitų mokyklų ir tapusių skyriais, struktūrą ir palikti juos veikti tose pačiose patalpose.

4. Siekiant kurti motyvuotą ugdymo(si) aplinką, patrauklias darbo sąlygas mokytojams, stiprinti mokinių socialinius įgūdžius, siūloma nustatyti, kad nuo 2022–2023 m. m. mokymo lėšos iš valstybės biudžeto neskiriamos klasėms, kuriose mokosi 1–7 mokiniai, išskyrus šiuos atvejus: klasėms, kuriose mokoma pagal pradinio ugdymo programą, jei iš jų sudaroma jungtinė klasė; klasei, kurioje mokoma pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį tautinės mažumos kalba; Vilniaus, Šalčininkų rajonų ir Neringos savivaldybių teritorijoje esančių mokyklų klasei, kurioje pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį mokoma lietuvių kalba būtų skiriamos pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą.

Taip pat siūloma neskirti mokymo lėšų savivaldybių ir valstybinių mokyklų klasėms, kuriose mokoma pagal vidurinio ugdymo programą, jei jų skaičius yra mažesnis už nustatytąjį atitinkamais metais.

Nevalstybinių mokyklų 1–10 (I–II gimnazijų) klasėms, kuriose mokosi

mažiau nei 8 mokiniai, siūloma mokymo lėšas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto skirti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą.

5. Įgyvendinant Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 41 straipsnio pakeitimo įstatymo (2019 m. balandžio 26 d. įstatymo Nr. XIII-2090 redakcija) nuostatas, siūloma Taisyklėse nustatyti, kad gimnazija, kurioje ne mažiau kaip 15 procentų visų mokinių yra didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ir (ar) vidutinių ir sunkių neįgalumą turintys mokiniai, gali įgyvendinti vidurinio ugdymo programą ir pagrindinio ugdymo programą ar vidurinio ugdymo programą, pagrindinio ugdymo programą ir pradinio ugdymo programą. Įgyvendinant Švietimo įstatymo 41 straipsnio 7 dalies nuostatas siūloma nustatyti, kad mokykla, skirta šalies (regiono) mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, gali įgyvendinti anksčiau minėtas programas. Taip pat įgyvendinant Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 14, 21 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo (2021 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XIV-484 redakcija) nuostatas siūloma patikslinti kokio amžiaus mokiniams skirtos mokyklos dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių.

6. Kadangi pagal Švietimo įstatymą (Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XI-1281 3 straipsnio pakeitimo įstatymas) nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. vidurinės mokyklos tipo atsisakyta ir vidurinės mokyklos pertvarkytos į gimnazijas, todėl siūloma pripažinti netekusiais galios Taisyklių 23.4 ir 24.3 papunkčius, kuriuose nustatytos vidurinės mokyklos tipo bendrojo ugdymo mokyklų paskirtys, 26.8 papunktį, kuriame nustatyti vienuoliktųjų klasių sudarymo kriterijai vidurinėse mokyklose, 26.9 papunktį, kuriame nustatytos sąlygos, kurioms esant vidurinės tipo mokykla gali pretenduoti tapti gimnazija, ir 26.10 papunktį, kuriame nustatyti reikalavimai dėl III ir IV gimnazijos klasių sudarymo, nurodant į papunkčius, kuriuos siūloma pripažinti netekusiais galios.

7. Įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 29 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1544 nuostatas, Taisyklėse siūloma institucijos pavadinimą „Švietimo ir mokslo ministerija“ pakeisti į pavadinimą „Švietimo, mokslo ir sporto ministerija“ ir pareigų pavadinimą „švietimo ir mokslo ministras“ pakeisti į pavadinimą „švietimo, mokslo ir sporto ministras“.

8. Atsižvelgiant į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 naują redakciją neliko prievolės viešojo administravimo subjektams dėl administracinių sprendimų, susijusių su bendrais teisėtais visuomenės interesais, konsultuotis su visuomenės interesams tam tikroje srityje atstovaujančiomis organizacijomis (asociacijų, profesinių sąjungų, kitų nevyriausybinė organizacijų atstovais), siūloma Taisyklėse atsisakyti nuostatų, susijusių su mokyklų tinklo kūrimo, mokyklų tinklo pertvarkos bendrojo plano projekto viešu svarstymu, derinimu su įvairiomis interesų grupėmis pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą, ir nustatyti, kad dėl mokyklų tinklo kūrimo, mokyklų tinklo pertvarkos bendrojo plano projekto konsultuojamasi su gyventojais ar jų grupėmis, kaip tai nustatyta Švietimo įstatymo 28 straipsnio 5 dalyje.

	<p>9. Atsižvelgiant į tai, kad Švietimo įstatymo 28 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, savivaldybės, vadovaudamosi Taisyklėmis, tvirtina ir įgyvendina mokyklų tinklo pertvarkos bendruosius planus, siūloma Taisyklėse nustatyti, kad valstybinių mokyklų tinklo pertvarkos bendrieji planai ir savivaldybių mokyklų tinklo pertvarkos bendrieji planai tvirtinami kas penkeri metai, juos tvirtinančius subjektus ir patvirtinimo terminą (nutarimo projekto 1.2.38 papunktis). Taip pat siūloma Vyriausybės nutarime atsisakyti nuostatų, kuriomis Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai ir savivaldybėms pavedama tvirtinti mokyklų tinklo pertvarkos bendruosius planus. Neatsisakius šių nuostatų pasibaigus patvirtintų mokyklų tinklo pertvarkos bendrųjų planų įgyvendinimo laikotarpiui reikėtų naujo Vyriausybės pavidimo.</p>
<p>III. Priemonių kaštai</p>	<p>Nutarimo projektui įgyvendinti (tinklo stiprinimui) 2022 m. valstybės biudžete numatyta 14 mln. eurų lėšų, kurios bus skirtos savivaldybių mokyklų tinklo tvarkymo iniciatyvoms skatinti, mokinių pavėžėjimui ir mokytojų pritraukimui ar / ir oriam pasitraukimui, siejamam su mokyklų tinklo stiprinimu. Iš jų mokinių pavėžėjimui 6 mln. eurų. Valstybės investicijų programoje skirta 1 mln. eurų geltoniesiems autobusams pirkti.</p> <p>Šiuo metu sudėtinga įvertinti, kokia valstybės biudžeto lėšų suma atsilaisvintų, siūlomas nuostatas įgyvendinus visa apimtimi, nes savivaldybės atsakingos už pakeitimų įgyvendinimą ir konkrečius sprendimus. Sunku prognozuoti, nes klasių komplektų skaičius vienose mokyklose mažės, tačiau kitose gali didėti dėl stiprinamo mokyklų tinklo ir padidėjusio mokinių skaičiaus. Tikslesnius vertinimus turėsime, suvedę informaciją apie mokinių skaičių 2022 m. rugsėjo 1 d. (pagal atnaujintas finansavimo nuostatas). Net ir sutauptus valstybės biudžeto lėšų, jos turėtų būti nukreiptos mokymo reikmėms ir ugdymo kokybei gerinti, kurios šiuo metu finansuojamos nepakankamai (pvz., švietimo pagalbai plėsti ir stiprinti).</p>
<p>IV. Nauda visuomenei</p>	<p>Pritarus teikiama pasiūlymams:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mažės ugdymo(-si) rezultatų skirtumai tarp skirtingų savivaldybių ir mokyklų; • mokiniai gerins ir stiprins socialinius įgūdžius didesnėse klasėse; • mokiniai pamokų metu bus ugdomi pagal jiems aktualų ugdymo turinį, nes nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. mažų mokyklų 5–8 klasių mokiniams nereikės mokytis jungtinėse klasėse; • daugiau individualaus dėmesio bus skiriama pradinėse klasių mokiniams, nes nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. mažų mokyklų 1–4 klasių mokiniams nebereiks mokytis iš trijų ar keturių klasių sudarytose jungtinėse klasėse; • pagerės 1–8 klasių mokinių ugdymo(si) sąlygos; • nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. daliai mokinių, o nuo 2026 m. rugsėjo 1 d. visiems mokiniams, besimokantiems pagal vidurinio ugdymo programą, gimnazijose, bus didesnės galimybės pasirinkti jiems svarbius mokomuosius dalykus, ugdymo turinį, programos lygį, atsižvelgiant į planuojamą tolesnę mokymosi ar studijų kryptį; • daugiau mokytojų turės galimybę dirbti visu etatu, daugiau lėšų bus skiriama ugdymui ir neformaliajam švietimui, o ne administravimui.

Nutarimo projektas atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, neprieštarauja Europos Sąjungos teisei. Jis neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai.

Teikiamas nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinėje sistemoje Nr.21-32858 (2).

Dėl nutarimo projekto nuostatų vykdytos viešosios konsultacijos nuotoliniu būdu su visomis savivaldybėmis – savivaldybių tarybų, savivaldybių administracijų ir mokyklų vadovų atstovais. Nutarimo projektas parengtas iš dalies atsižvelgiant į viešųjų konsultacijų metu gautus pasiūlymus.

Nutarimo projektas derintas su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija. Be pastabų Nutarimo projektas suderintas su Finansų ministerija. Į Teisingumo ministerijos pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta, išskyrus į pastabą dėl juridinės technikos (Taisyklės išdėstyti nauja redakcija), nes Taisyklių išdėstymas nauja redakcija reikalauja papildomų laiko išteklių. Nutarimo projektą būtina priimti, skubos tvarka, iki 2021 m. gruodžio 31 d. Į Lietuvos savivaldybių asociacijos pateiktas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta iš dalies.

Nutarimo projektui pritarė Marijampolės savivaldybės meras, pastabų ir pasiūlymų pateikė Vilniaus rajono savivaldybės, Šalčininkų rajono savivaldybės, Telšių rajono savivaldybės merai, Šilutės rajono savivaldybės meras per Lietuvos Respublikos Seimo narį Zigmantą Balčytį ir Lietuvos švietimo ir mokslo profesinę sąjungą. Nutarimo projektas darbo tvarka suderintas su Lietuvos švietimo ir mokslo profesine sąjungą. Lietuvos Respublikos Seimo nario Zigmanto Balčyčio, Šilutės rajono savivaldybės mero ir Plungės rajono savivaldybės mero pateikti pasiūlymai yra identiški Lietuvos savivaldybės asociacijos pateiktiems pasiūlymams, todėl į Derinimo pažymą jie neįrašyti.

Argumentai dėl Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabų į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies po 2021 m. gruodžio 21 d. Tarpinstitucinio pasitarimo pateikti Derinimo pažymoje.

Į Finansų ministerijos 2021 m. gruodžio 21 d. Tarpinstituciniame pasitarime išsakytą pastabą, jog pagal 2021 m. liepos 28 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimo CM 4171/21 dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimą (toliau – Tarybos sprendimas) Taisyklėse turi būti nustatyta, kad jungiama tik po dvi 1–4 gretimas pradinės klases, neatsižvelgta, nes Tarybos sprendimo priedo D.1.1.2. papriemonės „Mokyklų tinklo pertvarka“ aprašyme yra pateikta, kad Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių pakeitimą reikia priimti iki 2021 m. gruodžio 31 d. *Skyrelyje „Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas ir aiški apibrėžtis“ išdėstyta, kad šiuo teisės aktu įsigalios formaliojo švietimo programas vykdančių mokyklų tinklo kūrimo taisyklių pakeitimai, kuriuose savivaldybėms bus nustatyti nauji reikalavimai dėl mokyklų dydžio, sujungtų klasių taisyklių ir tolesnių pertvarkymo procedūrų, finansavimo reikalavimų: mažesnės nei nurodytos taisyklėse klasės nebūtų finansuojamos. Kriterijai apims draudimą jungti 5–8 klases ir reikalavimą pertvarkyti valstybines mokyklas, kuriose mokosi 60 ar mažiau mokinių. Pagal naujasias taisykles bus mažinamas jungtinių klasių skaičius; mažų gimnazijų ir mažų mokyklų (kuriose mokosi mažiau nei 200 mokinių) skaičius. Atkreipiame dėmesį, kad pradinių (1 – 4 kl.) gretimų klasių jungimo atvejis yra pateikiamas prie D.1.1.3. papriemonės Tūkstantmečio mokyklų programa aprašyme kaip galimas pavyzdys, o ne kaip imperatyvi taisyklė. Taigi, projektu nustatomas reguliavimas, kad galima jungti tik dvi 1 – 4 kl. (rekomenduojama jungti gretimas) neprieštarauja Lietuvos ir Europos komisijos pasirašyto dokumento nuostatoms ir sąlygtiems įsipareigojimams.*

Žr. [https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/ST_10477_2021_ADD_1_lt\(1\).pdf](https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/ST_10477_2021_ADD_1_lt(1).pdf)

Nutarimo projektas darbo tvarka nuotoliniu būdu po 2021 m. gruodžio 21 d. Tarpinstitucinio pasitarimo suderintas su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe ir Socialinės politikos grupe.

Nutarimo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Švietimo kokybės ir regioninės politikos departamento (Švietimo kokybės ir regioninės politikos departamento direktorius Aidas Aldakauskas, tel. +370 614 32 685, el. p. Aidas.Aldakauskas@smm.lt) Mokyklų veiklos skyriaus (vedėjas Alvydas Puodžiukas, tel. +370 686 01 964, el. p.

Alvydas.Puodziukas@smm.lt) patarėja Stanislava Strolaitė (tel. +370 619 54 425, el. p. Stanislava.Strolaite@smm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 14 lapų.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 20 lapų.
3. Derinimo pažyma, 2 lapai.
4. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2021 m. gruodžio 10 d. raštas Nr. (1.6Mr) 2T-1499, 1 lapas.
5. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2021 m. gruodžio 6 d. raštas Nr. ((2.119Mr-02)-5K-2119864)-6K-2107131, 1 lapas.
6. Lietuvos savivaldybių asociacijos 2021 m. gruodžio 3 d. raštas Nr. (13)-SD-811, 2 lapai.
7. Lietuvos švietimo ir mokslo profesinės sąjungos 2021 m. lapkričio 30 d. raštas Nr. SD-152, 2 lapai.
8. Šalčininkų rajono savivaldybės mero 2021 m. gruodžio 2 d. raštas Nr. S(5.18.E)-2359, 3 lapai.
9. Vilniaus rajono savivaldybės mero 2021 m. gruodžio 1 d. raštas Nr. A33(1)-10449, 2 lapai.
10. Telšių rajono savivaldybės mero 2021 m. lapkričio 24 d. raštas Nr. M7-434, 1 lapas.
11. Lietuvos Respublikos Seimo nario Zigmanto Balčyčio 2021m. gruodžio 8 d. raštas Nr. SN(B3)-S-4, 1 lapas.
12. Šilutės rajono savivaldybės mero 2021 m. lapkričio 30 raštas Nr. R3-(2.1.16) 6203, 2 lapai.
13. Marijampolės savivaldybės mero 2021 m. gruodžio 1 d. raštas Nr.:SA-11388(23.7E), 1 lapas.
14. Plungės rajono savivaldybės mero raštas 2021 m. gruodžio 21 d., 2 lapai.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Jurgita Šiugždiniienė

Stanislava Strolaitė, tel. 8 619 54 425, el. p. Stanislava.Strolaite@smm.lt